

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ	1
БАЛАНС	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	18
4. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	18
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	18
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	19
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	19
8. ДРУГИ РАЗХОДИ	20
9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	20
10. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	20
11. НЕТЕКУЩИ (ДЪЛГОТРАЙНИ) АКТИВИ	21
12. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	23
13. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	24
14. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	25
15. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ	25
16. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	25
17. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ	25
18. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	26
19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ	26
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ	26
21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	27
22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПОЛУЧЕНИ АВАНСИ	27
23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ОСИГУРИТЕЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	27
24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	28
25. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	28
26. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	30
27. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	33

Име на дружеството: БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД

Съвет на директорите: "Клио холидейс" АД
"БТД" ООД
Петко Миков

Изпълнителен директор: Петко Миков

Главен счетоводител: Венелина Станева

Адрес на управление: гр. Бургас
ул. "Одрин" № 15

Дата на съставяне: 18.5.2023

Обслужващи банки: ОББ* АД
Първа инвестиционна банка АД
Юробанк България АД

Одитори: Мариела Кондова - регистриран одитор

БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД

ЕИК по БУЛСТАТ: 102269324

Адрес на управление: гр.Бургас, ул. Одрин №15

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ

за 2022 г.

Приложения	2022 BGN '000	2021 BGN '000
РАЗХОДИ		
Разходи за дейността		
Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	348	188
суровини и материали	61	11
външни услуги	287	177
Разходи за персонал, в т.ч.:	118	138
разходи за възнаграждения	99	118
разходи за осигуровки	19	20
Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:	159	202
разходи за амортизация	159	202
Други разходи, в т.ч.:	238	178
балансирана стойност на продадени активи	218	-
други	20	178
Общо разходи за оперативна дейност	863	706
Финансови разходи		
Общо разходи	1 291	1 159
Счетоводна печалба		
(Разход)/икономия от данъци върху печалбата	1 125	-
10	112	(80)
Нетна печалба за годината	1 013	-
ВСИЧКО	2 192	1 079

Приложенията на страници от 5 до 33 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 18.05.2023 г.

Изпълнителен директор:

Петко Миков

Съставител:

Венелина Станева

Приложения	2022 BGN '000	2021 BGN '000
ПРИХОДИ		
Приходи от оперативна дейност		
Нетни приходи от продажба на:	403	291
Стоки	-	-
Услуги	403	291
Други приходи	2 000	42
Общо приходи от оперативна дейност	2 403	333
Финансови приходи		
9	13	29
Загуба от обичайна дейност		
	-	797
Общо приходи	2 416	362
Счетоводна загуба		
	-	797
Нетна загуба за годината	-	717

ВСИЧКО

2 416 1 079

Заверил:

Марияна Кандова

0487 Марияна Кандова
Регистров № 000179

към 31 декември 2022 година

към 31 декември 2022 година

	31.12.2022	31.12.2021
Приложения	BGN '000	BGN '000
АКТИВИ		
Нетекущи активи		
Дълготрайни материални активи		
Земни и сгради, в т.ч.	3 404	3 404
земи	3 398	3 403
сгради	3 363	3 366
	35	37
	6	1
Стопански инвентар	22 468	23 766
Дългосрочни финансови активи		
Акции и дялове в предприятия в група	20 854	20 854
Вземания от свързани лица	172	1 100
Инвестиционни имоти	1 442	1 812
Активи по отсрочени данъци	197	310
Общо:	26 069	27 480
	11	
Текущи активи		
Материални запаси		
Стокни	530	520
Материали	523	520
Вземания	7	-
Вземания от клиенти и доставчици	29	2 416
Вземания от свързани лица	-	-
Други вземания	25	2 382
Други вземания	4	34
Инвестиции	-	18
Финансови активи, държани за търгуване	-	18
Парични средства и парични еквиваленти, в т.ч.:		
в брой	55	36
в безпечни сметки (депозити)	12	16
	43	20
Общо:	614	2 990
Разходи за бъдещи периоди	7	9
ОБЩО АКТИВИ	26 690	30 479

Петко Миков

Венелина Станева

Венелина Станева

Марията Кондова

Маријета Кондова

БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД

ЕИК по БУЛСТАТ: 102269324

Адрес на управление: гр.Бургас, ул. Одрин №15

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2022 година

	Приложения					
	Постъп- ления	2022 BGN'000 Плаща- ния	Нетен поток	Постъп- ления	2021 BGN'000 Плаща- ния	Нетен поток
Парични потоци от оперативна дейност						
Постъпления от търговски контрагенти	686	562	124	658	281	377
Плащания, свързани с трудови възнаграждения	-	136	(136)	-	128	(128)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	-	95	(95)	-	68	(68)
Курсови разлики	-	1	(1)	-	1	(1)
Платени лихви и банкови такси	-	3	(3)	-	2	(2)
Други постъпления/(плащания)	1	-	1	-	-	-
Парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	687	797	(110)	658	480	178
Парични потоци от инвестиционна дейност						
Парични потоци, свързани с дълготрайни материални активи	1 721	7	1 714	-	-	-
Парични потоци, свързани с дъщерни предприятия	-	-	-	3 360	-	3 360
Парични потоци във връзка с допълнителни парични вноски на съдружници	2 815	-	2 815	130	820	(690)
Парични потоци, свързани с инвестиции на разположение за продажба	20	1 820	(1 800)	-	-	-
Парични потоци, свързани с предоставени заеми	1 048	530	518	81	80	1
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционна дейност	5 604	2 357	3 247	3 571	900	2 671
Парични потоци от финансова дейност						
Парични потоци, свързани със собствени акции	-	-	-	-	110	(110)
Парични потоци, свързани с получени фирмени заеми	3 795	4 497	(702)	700	660	40
Парични потоци, свързани с дългосрочни банкови	-	2 444	(2 444)	-	2 810	(2 810)
Други постъпления/(плащания), нетно	28	-	28	49	-	49
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност	3 823	6 941	(3 118)	749	3 580	(2 831)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти			19			18
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари			36			18
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември			55			36

16

Приложенията на страници от 5 до 33 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 18.05.2023 г.

Изпълнителен директор:

Петко Миков

Съставител:

Венелина Станева

Заверил:

Мариела Кондова

0487 Мариела Кондова
Регистриран одитор

БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД
 ЕИК по БУЛСТАТ: 102269324
 Адрес на управление: гр.Бургас, ул. Одрин №15

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ за 2022 година

Приложения	Основен капитал	Премии резерв	Натрупени печалби/ (загуби)	Текуща печалба/ (загуба)	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо на 31 декември 2020	19 909	171	(4 351)	(1 448)	14 281
Прехвърляне в неразмислена печалба	-	-	(1 448)	1 448	-
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	(717)	(717)
Салдо на 31 декември 2021	19 909	171	(5 799)	(717)	13 564
Прехвърляне в неразмислена печалба	-	-	(717)	717	-
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	1 013	1 013
Други изменения	-	-	(6)	-	(6)
за сметка на собствениците	-	-	(6)	-	(6)
Салдо на 31 декември 2022	19 909	171	(6 522)	1 013	14 571

18

Приложенията на страници от 5 до 33 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 18.05.2023 г.

Изпълнителен директор:

 Петко Миков

Съставител:

 Венелина Станева

Заверил:

 Мариела Кондова

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

БТД ГЛОБАЛ ТУРС АД е дружество, създадено през м.07.1999 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Бургас, ул. Одрин № 15. Съдебната регистрация на дружеството е от 1999 г., решение № 1/29.07.1999 г. на Бургаски окръжен съд. Последните промени в Устава на дружеството са вписани в регистъра на търговските дружества на 20.04.2011 г., а в органите за управление - на 07.12.2018 г. и е свързана с промяна в състава на Съвета на директорите.

1.1. Собственост и управление

БТД Глобал турс АД има едностепенна система на управление със съвет на директорите от 3 членове. Председател на СД е “Клио холидейс” АД. Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителния директор Петко Миков.

Дружеството е под пряк контрол на “Клио холидейс” АД, което притежава 76.72 % от капитала. Предприятието – майка е със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Цариградско шосе, 7-ми км.,ЗИТ, корпус 2.

За 2022 г. средносписъчния брой на персонала в дружеството по категории работници и служители е както следва:

- Управители - 2 (31.12.2021 г.: 2);
- Счетоводители - 1 (31.12.2021 г.: 2);
- Администратори – 1 (31.12.2021 г.: 1);
- Камериерки – 1 (31.12.2021 г.: 1).
- Работник поддръжка – 1 (31.12.2021 г.: -)

1.2. Предмет на дейност

През 2022 г. предметът на дейност на дружеството включва туристическо настаняване и изхранване в хотелски комплекси и отдаване под наем на собствени недвижими имоти.

1.3. Структура на дружеството

БТД Глобал турс АД няма разкрити клонове и представителства.

Дружеството притежава 100 % от капитала на “Европа резорт” ЕООД. Дружественият капитал на дъщерното дружество е в размер на 22 258 х. лв. разпределени в 222 577 броя дялове по 100 лв. всеки един дял. Предметът на дейност на дъщерното дружество през 2022 г. включва туристическо настаняване и изхранване в хотелски комплекс.

Дружеството притежава 99.90 % от капитала на “БТД” ООД. Дружественият капитал на дъщерното дружество е в размер на 5 037 х. лв. разпределени в 503 733 броя дялове по 10 лв. всеки един дял. Предметът на дейност на дъщерното дружество за 2022 г. включва организиране на хазартни игри.

1.4. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2020 – 2022 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2020	2021	2022
БВП в млн. лева*	119 951	132 744	165 384
Реален растеж на БВП	(-0,37)%	(10,67)%	(103,4)%
Инфлация в края на годината спрямо края на предх.година	0.1%	7,8%	15,3%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,70795	1,65573	1,86014
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.74099	1.59386	1,83371
Основен лихвен процент в края на годината	0.00%	0.00%	1.30%
Безработица	4,10%	5,20%	4.70%

Източник: Националния статистически институт, Агенция по заетостта и БНБ.

** По текущи цени*

През 2022 г. пандемията от COVID-19 започна постепенно да намалява своя негативен ефект. Извънредната епидемична обстановка в РБългария, наложена от правителството поради пандемията, приключи на 31.03.2022 г. Въпреки това започналата инвазия на Русия в Украйна на 24.02.2022 г. и непрекъснато растящите цени на енергоносителите предизвикаха висока инфлация в страната, която на годишна база достигна до 15.3% за 2022 г.

Променената обстановка не оказва влияние върху показателите на Дружеството за 2022 г. Приходите от продажби нарастнаха с 38.5% спрямо 2021 г., със 138.88% спрямо 2020 г., но спрямо предпандемичната 2019 г. е налице лек спад от 13%.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на дружеството е изготвен в съответствие със Закона за счетоводство и Националните счетоводни стандарти, утвърдени от Министерския съвет

с ПМС № 46/21.03.2005 г., в сила от 01.01.2005 г., изменени с ПМС №251/17.10.2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изменени с ПМС №394/30.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство. Данните във финансовия отчет (ГФО) са представени в хиляди лева.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период).

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Отчетна валута

Функционалната валута и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Българският лев е фиксиран към еврото по Закона за БНБ в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на годишна база като се използва официалният курс на БНБ на последния работен ден от годината. Към 31.12.2022 г. те са представени по заключителния курс на БНБ.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите, като се посочват диференцирано и се състоят от: лихвени приходи и разходи, положителни и отрицателни разлики от продажба и последващи оценки на финансови инструменти, валутни разлики и банкови такси и комисионни.

2.6. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната цена, вкл. митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

Последващите разходи свързани с дълготраен материален актив, водещи до подобряване на бъдещата икономическа изгода от актива се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

При подмяна на разграничима част от дълготраен материален актив подменената част се отписва, а направеният разход за подмяната или подновяването на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Ползният живот по групи активи е както следва:

- сгради – 25 г.
- машини и оборудване – 3 г.
- автомобили – 4 г.
- съоръжения – 25 г.
- компютри – 2 г.
- други дълготрайни активи – 7 г.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановителната им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановителна стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановителната стойност на активите. Възстановителната стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите.

2.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в баланса по себестойностния модел, разгледан в приложение 2.6.

Инвестиционните имоти се отписват от баланса когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Приходът се посочва в статия „други приходи”, а балансовата стойност на актива – в статия „други разходи”.

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се прави, когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се третира текущ приход или разход.

Последващи разходи

Последващите разходи свързани с инвестиционен имот, водещи до подобряване на бъдещата икономическа изгода от актива се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

При подмяна на разграничима част от инвестиционен имот подменената част се отписва, а направеният разход за подмяната или подновяването на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

2.8. Дългосрочни инвестиции

Дългосрочните инвестиции, представляващи дялове в дъщерни дружества, асоциираните предприятия и съвместно контролираните такива са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване.

Предприятието признава инвестиция в дъщерни предприятия, когато притежава контрол.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се изчислява при съпоставяне спрямо възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за приходите и разходите.

2.9. Предоставени заеми

Всички заеми са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се отпишат или редуцират.

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителна оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват изцяло, когато правните основания за това се установят.

2.11. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности и разплащателните сметки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по финансов лизинг са включени като плащания за финансова дейност;
- платените лихви по получени краткосрочни заеми за оборотни средства от банки са включени като плащания от финансова дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като плащания към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период.

Валутните курсове, използвани при преизчисление на паричните позиции в чуждестранна валута към 31.12.2022 г. са както следва:

BGN 1.95583:EUR 1 (BGN 1.95583:EUR 1)

2.12. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.13. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката възнаграждение, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, асоциирани с тези заеми. Загубите от тях се признават в отчета за приходите и разходите като разходи за лихви през периода на амортизация и/или когато задълженията се отпишат или редуцират.

2.14. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния баланс на лизингополучателя като се представя като дълготрайни материални активи под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезен живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Плащанията/постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи/приходи в отчета за приходите и разходите на база линеен метод за периода на лизинга.

2.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл.6, ал.3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

През 2022 г. общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица" и за здравно осигуряване възлиза на 32.3%. Вноските са разпределени между работодателя и осигуреното лице в следните съотношения:

- За фонд „Пенсии” – 8.22% за сметка на работодателя и 6.58% за сметка на осигуреното лице;

- За фонд „ДЗПО” – 2.8% за сметка на работодателя и 2.2% за сметка на осигуреното лице;
- За фонд „ОЗМ”, за фонд „Безработица” и за здравно осигуряване – в съотношение 60:40.

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ”, която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието.

През 2023 г. общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и за здравно осигуряване не се променя. Вноските са разпределени между работодателя и осигуреното лице в съотношенията от 2022 г.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Освен задължителното държавно обществено осигуряване съществуват законово създадени възможности за допълнително доброволно пенсионно и здравно осигуряване в доброволен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са на база предварително твърдо определени вноски.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие – брутното трудово възнаграждение на работника или служителя;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – брутното трудово възнаграждение на работника или служителя за времето, през което е останал без работа, но за не повече от 1 месец;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – брутното трудово възнаграждение за срок от два месеца, ако има най-малко 5 години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране поради навършен трудов стаж – брутното трудово възнаграждение за срок от два месеца, а ако наетото лице е придобило при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години – брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца;
- за неизползван платен годишен отпуск - обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях) се признават в баланса за периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума и като разход в отчета за приходите и разходите. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущо задължение и разход в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на годишния финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните суми по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка, в недисконтиран размер, за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в баланса, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за приходите и разходите. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за приходите и разходите.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството следва да назначи актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Тези, които надвишават 10% от сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи в края на предходната година, се признават незабавно и на 100% в отчета за приходите и разходите в периода (годината), в който възникнат.

2.16. Собствен капитал

БТД ГЛОБАЛ ТУРС АД като акционерно дружество е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в търговския регистър определен минимален размер на капитал (основен капитал), който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството с оглед удовлетворяване на техните вземания. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето дялово участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

2.17. Данъци върху печалбата

Текущ данък върху печалбата

Текущият данък върху печалбата е определен в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2022 г. е 10%. (2021 г.: 10%).

Отсрочени данъци върху печалбата

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).